

işçi dayanışması

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Nisan 2010 • No:25

İşten Atmalara, İş Saatlerinin Uzatılmasına, Ücretlerin Düşürülmesine, Taşeronlaştırmaya, Esnek Çalıştırmaya, Sendikasızaştırmaya, Emperyalist Savaşlara Dur Demek İçin!

1 Mayıs'a Çağırıyoruz!

İşçi kardeşler!

1 Mayıs yaklaşıyor. 1 Mayıs işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günüdür. 1 Mayıs sabahı, heyecanla ve taptaze bir mücadele ruhuyla atar dünya işçilerinin yüreği. Umutsuzluk ve korku karanlıklara çekilir 1 Mayıs'ta. İşçilerin sömürsüz bir dünya umudu büyür, boy verir güneşe. 1 Mayıs sabahı bütün dünyada kadınıyla erkeğiyle işçiler, sömürüye, ezilmeye, haksız savaşlara karşı seslerini yükseltecekler! Gelin kardeşler, bizler de dünya işçi sınıfının bir parçası olarak alanlarda yerimizi alalım. Sınıfımızın bu onurlu ve gururlu gününde işten atmalara, işsizliğe, uzun, yorucu ve güvencesiz çalışma koşullarına, iş kazalarına ve hayat pahalılığına karşı

seslerimizi birleştirelim!

Her yıl olduğu gibi bu 1 Mayıs öncesinde de sermaye sınıfı baskı ve yalana başvurarak işçilerin 1 Mayıs'a katılımının önüne geçmeye çalışacaktır. İşçi sınıfının birliğinden korkan patronlar, her 1 Mayıs öncesinde işçileri işten atmakla tehdit ediyorlar. Medya ve polis ise, 1 Mayıs'ı "korku tüneli" gibi göstererek yüreklere korku salmaya çalışıyor. Kardeşler, her 1 Mayıs öncesinde patronların önümüze koyduğu bu engellere takılıp kalmamalıyız. Eğer yanı başımızda patronların yalanlarına ve korkutmalarına kanan varsa, o kardeşlerimize gerçekleri açıklamalı, onları cesaretlendirmeli ve mücadele alanlarında yerimizi hep birlikte almamız.

devamı arka sayfada

Kardeşler!

Her 1 Mayıs'ta işçi kardeşlerimizle alanlarda buluşmamızı sağlayan şey, yaşadığımız ortak sorunlardır. Patronların kâra dayalı sömürü düzeni, bir taraftan ekonomik krizlerle, öte taraftan ise yol açtığı emperyalist savaşlarla dünyadaki işçi ve emekçi kitlelerin yaşamını cehenneme çeviriyor. Dünyamızı kasıp kavuran ekonomik krizin faturasını kim ödüyor? Tabii ki işçiler! Kriz gerekçesiyle işten atılan, ücretini alamayan ve mevcut haklarını kaybeden biz işçiler değil miyiz? Her geçen gün işsizlik rakamları büyüyor. İşsiz kardeşlerimiz açlığa itiliyor. Çalışan kardeşlerimizin ise ücretleri düşürülüyor, çalışma saatleri uzatılıyor, çalışma temposu hızlandırılıyor ve itiraz edenlere "kapı" gösteriliyor. Ağırlaşan çalışma koşulları işçilere ölüm getiriyor. Türkiye'den Çin'e, ABD'den Rusya'ya kadar dünyanın her köşesinde yaşanan iş kazalarında işçi kardeşlerimiz hayatlarını kaybediyorlar.

Patronların kâr düzeni öylesine kokuşmuş ki, gerekli önlemler alınmadığı için sel ve deprem gibi doğa olayları yüz binlerce insanın ölümüyle sonuçlanan felâketlere dönüşüyor. Haiti'deki yoksul kardeşlerimiz açlıktan dolayı çamurdan kurabiyeler yemek zorunda kalıyorlar. Afrikalı kardeşlerimizin ölmüş bir fili parçalayıp yemek zorunda kalmasını nasıl ifade etmeli? Afrika'da milyonlarca insan açlıkla ve hastalıkla boğuşuyor, her gün yüzlerce ölüyor. Afganistan'da, Pakistan'da, Irak'ta ve daha nice ülkede bombalar patlıyor, onlarca insan ölüyor ve bir o kadarı da sakat kalıyor. Neden? Çünkü emperyalist-kapitalist güçler dünyayı yeniden paylaşmaya tutuşmuşlar. Her emperyalist ve kapitalist güç, kendi sermayesinin önünü açmaya, ona yeni pazar ve yatırım alanı bulmaya, çıkarlarını garanti altına almaya, enerji yataklarını kontrol etmeye çalışıyor. ABD bu nedenle Afganistan'ı ve Irak'ı işgal etti. Pakistan'da, Yemen'de ve diğer ülkelerde bu nedenle bombalar patlatılıyor. Savaş bu yöntemlerle sürdürülüyor.

Kardeşler!

Tüm bu haksızlıkları sineye mi çekeceğiz, hiçbir şey yapmadan sessiz mi kalacağız? Yaşadığımız sorunların çözüm yolu birlik, dayanışma ve mücadeleden geçiyor. Gün, böyle gelmiş böyle gider deme günü değildir. İşçiler birleşip mücadele etmediği müddetçe hiçbir hak elde edemezler. Daha da önemlisi mücadeleye girişmeyen hiçbir işçi kazanacağına inanmaz. İşçilerin birleşmesi ve mücadele etmesi umutları arttırır. Dünün korkak ve çekingen işçisi, cesur, atılgan ve bilinçli bir işçi haline gelir. Yani mücadele etmek insanı insan yapar. Eğer bundan tam 124 yıl önce ABD'li işçi kardeşlerimiz sekiz saatlik işgünü talebi için ayağa kalkmasalardı ve bu yolda çetin bir mücadele vermeselerdi, patronlar bu hakkı bize verirler miydi? Amerikalı işçi kardeşlerimiz **"8 saat iş, 8 saat uyku, 8 saat canımız ne isterse"** talebiyle mücadele ettiler ve kazandılar. Dünyada işçi sınıfı bu talebe sahip çıktı ve patronlar 8 saatlik çalışma gününü kabul ettiler.

Ama bugün Türkiye'de işçilerin güçlü bir örgütlülüğü olmadığı ve saldırılara gerekli cevap verilemediği için, patronlar her türlü dayatmayı kabul ettiriyorlar. İş saatleri 8 saatin üzerine çıktı, işten atmalar hızlandı, taşeronlaştırma yaygınlaştı, esnek çalışma hayata geçirildi, ücretler düşürüldü ve sendikasılaştırma aldı yürüdü. İşte tüm bu saldırılara dur demek için fabrikalardan alanlara çıkmalıyız. ÜİD-DER'de birleşen biz işçiler, bütün işçi kardeşlerimizi birlikte 1 Mayıs'a katılmaya çağırıyoruz. 1 Mayıs'ı dünya işçi sınıfına armağan eden mücadelecilerimizin yolundan ilerleyelim! İşten atmalara, iş saatlerinin uzatılmasına, ücretlerin düşürülmesine, taşeronlaştırma, esnek çalıştırmaya, sendikasılaştırmaya, emperyalist savaşlara dur demek için fabrikalardan alanlara, haydi ÜİD-DER'le 1 Mayıs'a! ■

Acil Taleplerimiz İçin Mücadeleye!

- İşten atmalar durdurulsun, iş saatleri düşürülsün, herkese iş!
- Ücretsiz izinler ücretli izinlere çevrilsin!
- Herkese iş güvencesi sağlansın!
- Sendikası çalıştırmaya son!
- Asgari ücret vergi dışı bırakılsın, vergiler patronlardan kesilsin!
- İşçilerin kredi kartı, elektrik, su ve doğalgaz borçları silinsin!
- Elektriğe, gaza ve suya zamlar durdurulsun, yapılan zamlar geri alınsın!
- Gıda fiyatları ucuzlatılsın!
- Ev kiralari dondurulsun!
- Emekçilere parasız sağlık, eğitim, konut ve ulaşım!
- Patronların muhasebe defterleri işçilere açılsın! Üretimde işçi denetimi!
- Kriz gerekçesiyle kapatılan veya tensikata uğrayan fabrikalar işçilerin yönetimine!
- İşsizlik sigortası fonu işçi yönetimine!
- İşsizlik sigortası ödeneği iş buluncaya kadar ödensin!

Herkese İş Güvencesi!

Biz işçilerin, çalışmadan kendimizin ve ailemizin ihtiyaçlarını karşılama şansı yoktur. Bu nedenle her işçinin bir işe ihtiyacı var. Ancak sürekli çalışabilmemiz, kendimize ve ailemize bakabilmemiz için iş güvencesine de ihtiyacımız var. Yaşanan ekonomik kriz işsizler ordusunu daha da büyüttü. Sadece resmi rakamlara göre 3,5 milyon kişi işsiz! Oysa gerçekte işsizlerin sayısı çok daha fazladır. İşli olanların büyük bir kısmıysa günde 12-14 saat, düşük ücretle ve her an işten atılma korkusuyla çalışıyor.

Patronlar, işçilerin iş güvencesi hakkının olmasını istemiyorlar. Patronların kâr düzeni çeşitli nedenlerden dolayı bir işsizler ordusu yaratıyor. Bu işsizler ordusu ekonomik kriz dönemlerinde daha da büyüyor. Patronlar, her dönem işsizliği çalışan işçiler üzerinde bir kırbaç gibi kullanıyorlar. Kriz dönemlerinde ise bu kırbağın şiddeti daha da artıyor ve giderek daha fazla can yakmaya başlıyor. Uzun ve yorucu çalışma saatleri, düşük ücretler, birkaç kişinin yapacağı işi tek kişiye yaptırma, işsizlik tehdidiyle işçilere kabul ettiriliyor. İşçi bunlara itiraz etmeye kalktı mı patronlar, “dışarıda dünya kadar işsiz var, işine gelirse, ya bu şartlarda çalışırsın ya da işsiz kalırsın” diyorlar. Başbakan Erdoğan bile, Tekel işçilerini korkutup mücadeleden vazgeçirmek için, “sizin yapacağınız işi asgari ücretle çalışarak yapacak milyonlarca işsiz var” demedi mi? Patronların sözcüsü Başbakan bu şekilde konuşarak, aslında işsizliğin çalışan işçiler üzerinde nasıl bir kırbaç olarak kullanıldığını da gözler önüne sermiş oldu.

Patronlar, 10 ve hatta 12 saat çalışmayı “normal” çalışma süresi olarak dayatmakla kalmıyorlar, bir de bunun üstüne “fazla mesaiye” kalacaksınız diyorlar. Birçok fabrikada işçiler fazla mesaiden dolayı evlerinin yolunu unuttur hale geliyorlar. Eskiden üç vardiya halinde çalışma vardı, ama artık iki vardiya biçiminde az işçiyle çok iş yapmak “normal” hale geldi. Bunların yanı sıra, taşeronluk sistemini, esnek çalışmayı, düşük ücretleri de dayatıyorlar. Ama işçiler, tüm bu koşulları fiilen kabul etmiş olmalarına rağmen işten atılmıyor. Tüm bu ağır çalışma koşullarına rağmen hiçbir işçinin iş güvencesi yok. Ne yazık ki işçiler gerçek bir örgütlülüğünden yoksun oldukları için, patronların dayatmalarına boyun eğiyorlar.

Patronların saldırılarına boyun eğmemek için örgütlenmeli ve taleplerimizi yükseltmeliyiz. Her işçinin bir işinin ve iş güvencesinin olması için iş saatlerinin

düşürülmesi gerekiyor. Vardiyalı işyerlerinde vardiya sayısı çoğaltılmalıdır. Güvencesiz çalışma demek olan 4/B, 4/C uygulamalarına, esnek çalışmaya ve taşeronlaştırmaya son verilmelidir. İşten atılmaları yasaklanmalı ve herkese iş güvencesi sağlanmalıdır. İşsizliğin ve yoksulluğun önüne geçmek için, mevcut işler, ücretler düşürülmeden çalışabilir durumdaki işçilere bölüştürülmelidir.

Ancak bu taleplerimizin hayata geçmesi kendiliğinden ve patronların insafa gelmesiyle olmayacaktır. İş saatlerinin düşürülmesi, işten atılmalarının yasaklanması ve herkese iş güvencesi sağlanması için mücadele etmeliyiz. Bu temelde sendikalarımıza baskı yapmalı ve harekete geçirmeliyiz.

İş Saatleri Düşürülsün!

Herkese İş güvencesi!

İşten Atılmaları Yasaklansın!

Akkardan İşçilerinden Basın Açıklaması

Direnışteki Akkardan işçilerinin sendikalara, işçilere ve basına gönderdiği açıklamayı olduğu gibi yayınıyoruz. UID-DER olarak, Akkardan direnişine başından bu yana destek vermekteyiz ve bundan sonra da destek vermeye devam edeceğiz.

Sendikalara, işçilere ve basına

Bizler, Akkardan işçileri olarak 2 aya yakın bir süredir işimize ve onurumuza sahip çıkmanın kavgasını veriyoruz. Akkardan patronunun bizleri bölmeye, direnişimizi kırmaya yönelik tüm çabalarına karşı sınıf bilincimizle direndik ve direnmeye de devam ediyoruz. Ancak bu süreçte yaşadığımız deneyimler, mücadelenin hedefinin yalnızca patronla sınırlı olmaması gerektiğini, bizlere bir kez daha öğretti. Sendikamız Birleşik Metal-İş şube ve merkez yönetimi, biz direnişçi işçilere sormadan ve onayımızı almadan, üstelik de direniş sürdürme yönündeki irademize rağmen, direniş bitirme kararı almış ve bugüne dek sunduğu göstermelik desteği bile kestiğini bildirmiştir. Sendika yönetiminin sürecin başından itibaren takındığı olumsuz tutumlar ve gelinen noktada aldığı bu kabul edilemez karar, bizleri, bugüne dek kendi iç meselemiz olarak gördüğümüz bazı hususları sizlerle paylaşmak durumunda bırakmıştır.

Her şeyden önce belirtmeliyiz ki, bu direniş, **sendika yönetiminin ayak diremesine ve önümüze çıkarttığı zorluklara rağmen, işçilerin ortak kararı ve iradesiyle başlatılmıştı.** İşten atıldığımızda, bizlerin karşısına çıkmamak için “tatile giden” şube yöneticileri, daha sonra direnişçi işçilerin kararlı tutumu karşısında geri adım atmak ve direnişimizi göstermelik de olsa sahiplenmek zorunda kalmışlardı. Oysaki kısa çalışma uygulamasını sendikamızın bize verdiği güvence nedeniyle kabul etmiş, işten atıldığımızda da sendikanın bize sahip çıkacağını düşünmüştük. Benzer şekilde, kısa çalışma uygulamasıyla gündeme gelen esnek çalışma dayatmasına karşı başlattığımız protesto eylemlerine de, sendika yönetiminin baskısıyla son vermiştik.

Israrlı taleplerimiz sonucunda genel başkanımız direniş yerine gelerek, bir basın açıklaması yapmış ve bu açıklamada; işten atılmalar hakkında sendikanın hiçbir bilgisi ve onayı olmadığını, gerekirse Akkardan’ı Gebze’de yeni bir Tekel’e çevireceğini söylemiş, “zincirlerimizden başka kaybedecek bir şeyimiz yok” demişti. Ancak, “haberimiz yoktu” şeklindeki bu açıklamanın doğru olmadığı kısa sürede açığa çıktı. Öğrendik ki, işten atılmaların öncesinde sendika yöneticileriyle patron temsilcileri bir araya gelmiş, kimlerin ve toplam kaç işçinin işten atılacağını pazarlığı yürütül-

müş ve bu pazarlık 22 Ocak tarihli bir protokolle sonuca bağlanmıştı. Böylece, sendika yönetiminin en başından beri süregelen isteksiz tavırlarının, direniş gerçek anlamda sahiplenmeyen tutumlarının nedenini anlamış olduk. Halen çalışan işçilerin molalarda ve iş çıkışlarında bizlerle buluşarak direniş destek vermeleri bizzat sendika yönetimi tarafından engellendi; sendikamıza bağlı işyerlerinden kitlesel ziyaretler ısrarla örgütlenmedi; direnişimize dair yapılan tek bir haber de kısa süre sonra sendika web sitesinden çıkartıldı.

Sendika yönetiminden tüm bunların hesabını sormak için genel merkeze gittik ve 2 gün 2 gece orada başkanın gelmesini ve bizlere bir açıklama yapmasını bekledik. Genel başkan ise bizlerle görüşmekten kaçındı ve biz merkez binasında onu beklerken, fabrika önüne gidip direniş bitireceği tehdidini savurdu. Fakat kararlı tutumumuz sayesinde bizimle görüştü ve protokolden haberi olduğunu itiraf ederek, bu sefer de bunun yasal bir prosedür olduğuna bizi ikna etmeye çalıştı.

Gerçeğin açığa çıkması ve ısrarımız sonucu genel başkan patronla tekrar görüştü. Ardından, “direnişin hemen bitirilmesi koşuluyla, işler açıldığında, Temmuz ayına kadar direnişçi işçilerin geri alınabileceğine” dair söz aldığını ve kendisinin de patronun bu sözüne inandığını beyan etti. Bizler, sözlere güvenmediğimizi ve yazılı bir anlaşma istediğimizi söyleyerek taleplerimizi maddeler halinde sendika yönetimine ilettik ve görüşmelerin bu çerçevede sürdürülmesini istedik. Bu haklı taleplerimiz dahi, yöneticiler tarafından “siz direniş devam mı etmek istiyorsunuz, bunlar patron tarafından kabul edilmez” itirazıyla karşılaştı.

Bugün gelinen noktada, genel başkan, önceden verdiği sözlerin arkasında durmadığını bizlere göstermiş oluyor. Akkardan fabrikası, DİSK Maden-İş döneminden beri sendikalı olan bir işyeridir. Soruyoruz, sınıf sendikacılığı anlayışına dayanan, tabanın söz ve karar sahibi olduğunu savunan sendikal geleneğimizi yaşatmak yerine, ona ihanet mi edeceğiz? Genel başkan, bizlerle konuşmadan ve bizlere danışmadan direniş bitirme kararını nasıl alabilir? Belli ki, bizim davamıza daha baştan sırt çevrilmiştir. Başkanın bilgisi dâhilinde ve onun onayıyla yapılan ve bizlerin işten

çkarılmamızı içeren protokol de bunun en açık kanıtıdır.

Tüm bunlara rağmen, biz Akkardan direnişçileri olarak, DİSK'in ve Maden-İş'in tarihsel geleneğine ve sendikamız Birleşik Metal-İş'e sahip çıkacağımızın bilinmesini istiyoruz. Sendikalar bürokratlara değil biz işçilere aittir ve biz işçilerin mücadele silahıdır. Ancak, sendikalarımıza sahip çıkmazsak, kendi elimizle seçtiğimiz yöneticileri denetlemezsek, sendikanın biz demek olduğunu, söz ve karar hakkının

tabanda olduğunu unutursak sendikalar da mücadele örgütlerimiz olmaktan çıkar. Oysa krizin sebep olduğu işsizliğe ve yoksulluğa karşı durabilmek, krizin faturasını patronlara ödetebilmek için mücadeleciler sendikalara ihtiyacımız var. Bizler işçi sınıfının birer üyesi olarak, bu anlayışla mücadeleye devam edeceğiz.

Yaşasın Akkardan Direnişimiz!

■ Akkardan Direnişçi İşçileri

Grev ve Direnişlerden

Tekel İşçilerinin 1 Nisan Eylemi

Tekel işçilerinin 4/C'yi kabul etmeyerek özlük hakları için verdikleri mücadeleler devam ediyor. 78 gün süren Ankara direnişisi sonrasında, yaşadıkları illere geri dönen işçiler yaptıkları eylemlerle hükümete rahat vermediler. Yaşadıkları kentlere gelen bakan ve milletvekillerinin yaptıkları toplantı ve ziyaretleri protesto ettiler. Newroz'a da katılan Tekel işçileri halkların kardeşliğini hep beraber haykırdılar.

AKP hükümetinin işçi düşmanı yüzü 1 Nisan eyleminde bir kez daha ortaya çıktı. 1 Nisan günü Ankara'ya giden Tekel işçileri engellemeler, baskı ve polis saldırılarıyla karşı kaşıya kaldı. AKP hükümeti polise verdiği emirle Tekel işçilerinin iki gün boyunca Türk-İş genel merkezine ulaşmasına engel oldu. Tek Gıda-İş yönetimi ise, güçlü bir hazırlık yapmadan giriştiği eylemi, polis barikatı önünde yapılan basın açıklamasıyla bitirdi. Eylemin inisiyatifi işçilere bırakmayan sendika bürokratları, Ankara'daki çadırları sökerek eylemi fiilen tavsatmışlardı. 1 Nisan eylemi bu gerçeği gözler önüne serdi. Eğer işçiler mücadelenin önderliğini kendi ellerine almazlarsa, 26 Mayıs'ta yapılacak iş bırakma eylemi de, 3 Haziran'da 3 gün ve 4 Temmuz'ta 4 gün boyunca Ankara'da yapılacak eylem de gerçekli etkiyi yaratmayacaktır.

Çemen Tekstil İşçileri Kazandılar

Gaziantep'te, DİSK Tekstil'in örgütlü olduğu Çemen Tekstil'de, işçilerin grevleri 74. gününde kazanımla sonuçlandı. Çemen Tekstil patronu, greve çıkan işçileri korkutmak ve yıldırma için 74 gün boyunca elinden geleni yapmıştı. Ama işçilerin direncini kıramadı. Çemen patronu işçilerin kararlı mücadelesi sonucu, DİSK Tekstil sendikası ile toplu iş sözleşmesi imzaladı. Sendikadan yapılan açıklamaya göre, işçilerin ücretleri 720-730 lira civarında olacak, işçilere geçmiş alacakları karşılığında 250'er lira ödeme yapılacak ve grevde olan bütün işçiler işlerine geri dönecekler. İşçiler sözleşmeyi, "**Direne Direne İşte Kazandık**", "**Zafer Direnen İşçilerin Oldu**", "**İşte Direniş İşte Zafer**", "**İşçiler Çemen'e Halaylarla Girecek**" sloganları ile karşıladılar.

Esenyurt Belediyesi'nin Sendika Düşmanlığı Sürüyor

Esenyurt Belediye işçileri mücadeleye devam ediyor. İşçiler direnişlerinin 224. gününde bir miting yaptılar. ÜİD-DER'in de katıldığı eylemde işçiler sınıf örgütleriyle birlikte taleplerini haykırdılar. İşçilerin eylemlerini hazmedemeyen belediye başkanı ve korumaları 2 Nisan'da işçi-

lere saldırdı. Bu saldırıyı protesto etmek için direnişteki İSKİ, İtfaiye ve Samatya Hastanesi inşaat işçileri bir araya gelerek Belediye-İş 2 No'lu şube öncülüğünde kitlesel bir basın açıklaması yaptılar. İstanbul Büyükşehir Belediye binası önünde konuşan sendika şube başkanı Hasan Gülüm, Esenyurt Belediye Başkanı Necmi Kadioğlu'nun kamuoyunu sürekli yanıltmaya çalıştığını söyledi. Gülüm, "Önce işçileri çalışmamakla suçluyorlardı, şimdi de 'aslında sendika ile sorunumuz yok ama Belediye-İş bozgunculuk yapıyor' diyerek verdiğimiz mücadeleyi yasadışı göstermeye çalışıyor" dedi. Eylem boyunca "**İşçiyi Kalkan Eller Kırılın!**", "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!", "**Esenyurt, İtfaiye, İSKİ'de Direniş Sürüyor!**" sloganları haykırıldı. İşçiler alkış ve ıslıklarla belediyenin sendika düşmanlığını protesto ettiler.

Tariş Direniş

Tariş işçileri, İzmir Alsancak'taki Tariş Genel Müdürlüğü önünde eylemlerine devam ediyor. İşçiler "kısa çalışma ödeneği" bitikten sonra işten atılmışlardı. İşçilerin kıdem tazminatları ödenmiyor. İşçilerin eylemleri sonucu Teksif sendikasına bir öneride bulunan Tariş yönetimi, işçilerin birikmiş alacaklarını taksitlere bölerek ödemeyi teklif etti. İşçiler alacaklarının taksite bölünmesine ret cevabı verdiler. Tariş işçileri 1 Nisan'da Tekel işçilerinin eylemine destekte bulunarak, sınıf dayanışmasına güç verdiler.

Enplast İşçisi Üretimi Durdurdu, Patronu Yola Getirdi

Çayırova'da plastik hammadde üreten Enplast fabrikasında çalışan işçiler Petrol-İş sendikasına üye olmuşlardı. Yetki başvurusu yaklaşık iki ay önce yapılmıştı. Ancak patron sendikanın işyerine girmesini istemediği için 5 işçiyi işten atmıştı. 18 Mart günü sabah vardiyasına gelen işçiler, fabrikaya girmeyerek direnişe geçtiler. Bu sırada üretimde olan gece vardiyasındaki işçiler de makinelelerinin şalterlerini indirerek dışarıdaki arkadaşlarının yanına geldiler. Direnişle karşılaşan patron ve vekilleri, öncü işçilerle görüşmek istediler, fakat işçilerin yanıtı "muhatabınız sendikamızdır" oldu. Bu sırada fabrikada üretim tümüyle durmuştu. Köşeye sıkışan patron, sendikayı muhatap almak zorunda kaldı. Sendikacılar patronun tüm talepleri kabul ettiğini açıkladılar. Kararı alkışlarla kutlayan işçiler, birbirleriyle kucaklaşarak sevinçlerini paylaştılar. Enplast işçileri oldukça kötü koşullarda ve düşük ücretle çalışıyorlardı. Buna bir son vermek için örgütlendiler ve sendikalaştılar. Birlik olarak, patronun saldırılarına karşı koydular. En büyük silahları olan üretimden gelen güçlerini kullanarak, işçilerin ne kadar güçlü olabildiklerini gösterdiler. ■

Havada Karada Grev Var!

Fransa'da Yüz Binlerce İşçi Grevdeydi

23 Martta, yüz binlerce kamu ve özel sektör işçisi, hükümetin kemer sıkma planları karşısında greve çıktı. Ülke çapında işçiler 177 ayrı merkezde gösteriler düzenlediler. Paris'te 60 bin kişi yürüdü. Bordo'da 20 bin kişi, üç kilometre boyunca taleplerini haykırdı. Toulouse'da da 10 binden fazla işçi sokaklardaydı. 50 bin işçinin katıldığı Marsilya mitinginde, grevlerinin üçüncü gününde olan Lipton çay işçileri de vardı. Diğer kentlerde de on binlerce işçi katıldı protesto mitinglerine.

Paris'te pankartlar, patronların ve devletin saldırılarına karşı işçilerin birleşik hareket etmesi gerekliliğini vurguluyordu. İşçiler, **“İş, Ücret, Çalışma Koşulları ve Emeklilik Hakkımız İçin Birleşelim!”** talebini yükselttiler. Gösterilere birçok farklı sektörden işçiler katıldı. İşten atmalarla karşı karşıya kalan, fabrikaları kapanan, işsizlik kırbacıyla daha yoğun sömürüye maruz bırakılan işçiler, öğretmenler, öğrenciler, öğrenci velileri, hastane çalışanları, belediye işçileri, itfaiyeciler, adliye çalışanları, kayıt dışı çalışanlar, çok sayıda yerleşim yerinde düzenlenen mitinglerde yerlerini aldılar.

İşçiler pankart ve afişlerinde hükümetin ve patronların saldırılarını şu şekilde teşhir ettiler: **“Patronların krizinin faturasını ödemek işçilere düşmez!”**, **“Okullar işyeri, öğrenciler meta değil!”**, **“Sağlık meta değildir!”**, **“Okullar mücadeleye, kitlesel mitinglere!”**, **“Eşitsizliğe son!”**, **“Onların krizi ve onların milyarları bizim kanımız, terimiz ve gözyaşımızdır!”**

ABD'de Göçmen İşçiler Hakları İçin Yürüdü

21 Martta, Washington, tarihinin en kitlesel göçmen işçi mitingine tanık oldu. Mitinge 200 bin işçi katıldı. Latin Amerikalı, Koreli, Filipinli, Afrikalı ve Müslüman göçmenler, ortak sorunları ve taleplerini yükselttiler. Hükümetlerin ve devletlerin artık aileleri bölmemelerini ve göçmen reform yasasının söz verildiği gibi uygulamaya konmasını istediler. Yürüyüşe katılan göçmenler yasal statü ettiler.

Yapılan eylem ABD'de 1 Mayıs'ın provası şeklindeydi ve bu yılki 1 Mayıs bu taleplerin daha da yükselineceği bir 1 Mayıs olacak. Amerika'da da göçmen işçiler iş bulabilmek, işinde kalabilmek, eğitim hakkı alabilmek için çok zorlu bir uğraş vermek zorundalar, tıpkı Türkiye'deki göçmen işçiler gibi. İş bulmak için başka ülkelere göç eden işçiler her türlü ayrımcılığa ve baskıya maruz bırakılıyor. Sermayenin saldırılarına karşı ortak bir mücadele yükseltilemezse, işçiler patronlar tarafından bölünmeye, parçalanmaya ve en ağır koşullarda sömürülmeye devam edecekler.

İngiliz Havayolu Grevi

İngiliz Havayolu şirketi British Airways'ın 12 bin çalışanı, şirket yönetiminin sendika düşmanı tutumuna karşı, haklarını savunmak, iş güvenliği ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebi ile Mart ayı içerisinde iki ayrı grev yaptı. Havayolu işçileri mücadelelerinin ilk raundunu 20 Martta 3 günlük grevle başlattılar. 21 Martta binden fazla uçuş iptal edildi. British Airways (BA) firmasının müdürü, **“En korkunç günümüzü yaşıyoruz”** açıklamasında bulundu. İkinci grev 27 Martta başladı ve 4 gün devam etti. Eğer şirket yönetimi toplu sözleşme masasına oturmazsa Nisan ayında da havayolu işçilerinin grevleri devam edecek.

İngiliz havayolu şirketi British Airways ile İspanyol havayolu şirketi Iberia bu arada şirket birleşmesi için ön anlaşma imzalamıştı. Anlaşma nihayete varırsa, bu birleşmeyle dünyanın üçüncü büyük havayolu şirketi ortaya çıkacak. Patronlar sermayelerini birleştirirken, iki firmanın işçilerinin de mücadelelerini ortaklaştırması gerekiyor. ■

“Tatil Yapmak Herkesin Hakkı” Değil mi?

■Tuzla'dan bir işçi

Dün işe gitmek için otobüse bindim. Otobüsün arka tarafındaki koltuğun cam kenarında oturdum. Elimdeki kitap “Ölümün Ağzı”. Zonguldak'taki maden işçilerinin ölümle yaşam arasındaki kahırlı yaşamlarını anlatıyor. Bir ara başımı kaldırıp camdan dışarı baktım. Yolun karşısında sıra sıra dizili reklam panolarında kocaman harflerle “TATİL HERKESİN HAKKI, ŞİMDİDEN YERİNİZİ AYIRTIN” yazıyordu. Camdan geriye doğru bakarak bir daha okudum. Yanlış görmemiştim.

Okuduğum sürükleyici romanı kapatıp kendi kendime konuşmaya başladım. Yanımdaki ve karşımdaki üç kişiye baktım. Kendi kendime sesli konuştuğum için, yanımda oturan da bir bana bir de elimdeki kitaba bakıyordu. İşçi olduğu, otobüse bindiği duraktan ve ellerinden belli oluyordu. Ben karşıda oturan işçiye okuduğumu sen de okudun mu diye sordum. “Okudum abi okudum da bizim tatil hakkımız yok ki. Bizim patron senelik iznimizi de kullandırtmıyor, izin paramızı da vermiyor. Meselâ ben daha 2007 yılından kalan izin hakkımı bile kullanamadım” dedi.

Karşımızda oturan iki işçi de bizi dinliyordu. Cam kenarında oturan kişinin de elindeki spor gazetesini okumayı bırakıp bizim sohbetimizi dinlediğini fark ettim. “Sen ne diyorsun” diye sordum. “Benim çalıştığım işyerinde izinler ikiye bölünüyor. Genelde de izin zamanımızı kış ayına denk getiriyorlar. Kış gününde tatile mi gidilir? Benim bacağı Mustafa Koç gibi kayak yaparken değil, üstüme bir palet dolusu ürün devrildiği için iki yerinden kırılmıştı. Bir sene çalışmamıştım. Beş parasız süründüm durdum. İşyerinin muhasebesini arayıp izin paramın verilmesini istemiştim. Muhasebedeki arkadaş telefonu genel müdürün odasına bağlamıştı. Müdür bana, ‘sen bir palet ürünü devirmiştin, firmadan alacağın yok, borcun var. On senelik aylığın bile bu borcu karşılamaz. Bir de utanmadan benden izin parası istiyorsun’ demişti.”

Yanımda oturan kişi “ya arkadaş, sizin anlattıklarınızın hepsinin benim çalıştığım fabrikada aynısı yaşanıyor. Bizim patron ananız babanız ölse bile bana izin için gelmeyin diyor. Yazın izin isteyen işçiyi ben görmedim. Üstüne üstlük patron kriz var diyerek ser-

vis sayısını azalttı ve artık evimize yakın bir yerden binemiyoruz servislere. Önce otobüse biniyoruz, otobüsten inip ondan sonra servise biniyoruz” dedi.

Otobüs ağzına kadar dolmuştu. Şoför körüklü otobüsün kapılarının hepsini açmıştı. Binmeye çalışanlar “ilerleyelim, ilerleyelim, bak otobüsün orta tarafı bomboş” diye bağıyorlardı. Otobüstekiler ise “yer mi var, yürüsene kardeşim, işe geç kalıyoruz” diyorlardı. Şoför direksiyonu bırakıp ayağa kalkmış, “arkadaşlar birbirimize yardımcı olalım” diye bağıyordu. Otobüsün ortalarından gür sesli biri “kaptan sözümüz sana değil. Seni Medine dilencisine döndüren ve bizi bu hale koyanlardır. Ben genç biriyim. Ama on saat ayakta çalışacağım. Biz insan gibi yolculuk yapmak istiyoruz. Hepimiz oturarak yolculuk yapmak istiyoruz” dedi.

Son duraktan binmiş, benim oturduğum koltuğun yanında ayakta duran ve yaşı 50'ye yakın biri, bize bakarak “son duraktan otobüse bindim. Oturacak yer kalmadığı için en arkaya yürüdüm. Ben yanınıza geldiğimden beri sizin sohbetinizi dinliyorum. Bugün sizin anlattığınız sorunları yaşamayan işçi yoktur. Bir de kriz çıkarttılar başımıza. İzinden tatilden geçtik. Geçenlerde bizim fabrikada bir arkadaşın babası öldü. Arkadaş memleketine gitmek için izin istedi. Patron ‘sana bir gün izin veriyorum, ama yıllık izninden iki gününü keserim’ demişti. İşçi arkadaş, ‘ben Ardahanlıyım, bir günde ancak Ardahan’a giderim, hem ben iki senedir hiç izin kullanmadım ki’ demişti. Patronsda, ‘Ben anlamam. Uçağa biner aynı günde gider gelirsin’ demişti. Yani bizim hepimizin durumu birbirine benziyor.”

Fabrikaların dizili olduğu durağa geldiğimizde balık istifi gibi dolu olan otobüsün içinde üç beş kişi kalmıştı. Otobüsten inen işçiler soğukta ellerini ceplerine sokmuş, aynı yöne doğru hızlı adımlarla yürüyorlardı. Ben de onların arasında bir yandan yürüyor bir yandan da hem otobüsteki sohbetimizi hem de reklam panosunda yazan “tatil yapmak herkesin hakkı” yazısını düşünüyordum. Fabrika girişinde kartımı okuttum. Her gün kartı okutup geçtiğim makinenin önünde biraz durdum. Elimdeki karta, kartı okuyan makineye, etraftaki her şeye ve ellerime baktım. Düşündüm. O afişi kim astı? İşçiler. Afişi kim hazırladı? İşçiler. Ben de birazdan makinenin başına geçip üretmeye başlayacağım. Yine ellerime bakıyorum. Gözümün önüne yine siz işçi kardeşlerim geliyorsunuz. Yine hep birlikte “her şeyi üreten, var eden biziz, tatil bizim de hakkımız” diye haykırıyorsunuz. Tüm haklarımız gibi tatil hakkımızı ve tatil yapabileceğimiz zamanı belirleyebilmek için de örgütlü olmaktan başka çıkar yolumuz yok. ■

“Krizle Karşı Mücadele” Semineri

Grev ve direnişleri gerektiği gibi örgütlemekten, desteklemek-

Nisan ayı boyunca ÜİD-DER'in bütün temsilciliklerinde “Krizle Karşı Mücadele” adlı işçi öz eğitim etkinlikleri gerçekleştirdik. Etkinliklere matbaa, metal, tekstil, inşaat, sağlık, ayakkabı ve deri gibi çeşitli sektörlerde çalışan işçiler ve kriz nedeniyle işten çıkarılan işçiler katıldılar. Etkinlikler boyunca krizden nasıl etkilendiğimiz ve saldırılara karşı nasıl mücadele etmemiz gerektiği somut örnekler üzerinden anlatıldı.

Salonları dolduran işçi kardeşlerimizin içinde, krizin başından bu yana işten çıkarılan ve hak kaybına uğrayanların sayısı çoğunlukta. Tartışmalarda vardığımız önemli sonuçlardan biri, krizin faturasının işçilere kesilmemesi için mücadele etmesi gereken sendikalarımızın, aslında üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getirmediğiydi. Esnek çalışmanın yaygınlaştırılması, işten çıkarılmalar, “kısa çalışma” gibi uygulamalar karşısında mücadeleciler bir tutum almadılar.

ten ve diğer fabrikalardaki mücadeleler ile birleştirmekten kaçındılar.

İki bölüm halinde yapılan etkinliğimizin ikinci bölümünde işçiler ve aileleri yaşadıkları deneyimleri anlattılar. Grev ve direniş yaşamış arkadaşlarımız, mücadeleye nasıl hazırlanılması gerektiğini yaşadıkları deneyimlerin ardından daha iyi kavradıklarını ifade ettiler. Grev ve direniş komitesi kurmanın, dayanışma fonu örgütlemenin, aileleri mücadelenin bir parçası haline getirmenin, sendikaları harekete geçirmenin ne kadar önemli olduğu deneyimler üzerinden anlatıldı.

Krizle karşı taleplerimizin de dile getirildiği etkinliklerimiz, ÜİD-DER işçi korosunun söylediği şarkıların ardından “1 Mayıs'ta ÜİD-DER'le Alanlara” çağrısıyla sona erdi. ■

ÜİD-DER'in 1 Mayıs Hazırlıkları Sürüyor

1 Mayıs'a doğru hazırlıklarımız tüm hızıyla ve coşkusuyla devam ediyor. Bu kapsamda film etkinlikleri, piknikler, seminerler, bildiri dağıtımı, afiş asma ve sanayi bölgelerinde işçilerle röportajlar yapıyoruz. Derneğimizin internet sitesinde “1 Mayıs'a Doğru: İşçiler Konuşuyor” köşesinde işçiler sorunlarını ve taleplerini dile getiriyorlar. Sanayi bölgelerinde ve işçi mahallelerinde dağıttığımız *İşçi Dayanışması* bültenimiz, işçilerin sesi olmaya, işçilerin sorunlarını ve mücadele deneyimlerini anlatmaya devam ediyor.

Bu 1 Mayıs'ta da işçiler dünyanın her yanında olduğu gibi alanlara çıkarak taleplerini haykırarak, patronlar sınıfına örgütlü ve birlikte olduklarında ne kadar güçlü olabileceklerini gösterecekler. Derneğimizin temsilciliklerinin bulunduğu her yerde 1 Mayıs çalışmaları sürüyor. ÜİD-DER'li işçiler büyük bir özveriyle 1 Mayıs bildirimlerini fabrikalarda, sanayi bölgelerinde ve işçi mahallelerinde dağıtıyor, işçi kardeşlerini sorunlarını ve taleplerini birlikte haykırmaya, sesimize ses katmaya çağırıyorlar. Ellerimizde fırça ve kovalarla duvarları afişlerle donatıyoruz. 1 Mayıs afişlerimiz sanayi bölgelerinde duvarları süslemeye başladı.

Afişlerimizi asıp bildirimlerimizi dağıtırken, bir yandan da ulaştığımız işçi kardeşlerimizle sohbetler ediyoruz. Konuştuğumuz işçi kardeşlerimize tüm sorunları-

mızın ortak olduğunu anlatıyor ve onları mücadeleye çağırıyoruz. Yaptığımız pikniklerde de sorunlarımızı ve neden 1 Mayıs'a katılmak gerektiğini tartışıyoruz. Fabrikalardan alanlara uzanacak kitlesel bir 1 Mayıs'ın örgütlenmesinin önemini anlatıyoruz.

Patronların kâra dayalı sisteminin yarattığı krizin etkileriyle uzun zamandır boğuşuyoruz. İşten çıkarıldık, “kısa çalışma” uygulamasıyla İşsizlik Sigortası Fonundaki paralarımız yağmalandı, yağmalanıyor. Çalışma sürelerimiz uzatıldı, ücretlerimize çok düşük zamlar yapıldı, yeni girdiğimiz işlerde çok daha kötü koşullarda çalışmaya razı edildik. Sorunlarımız ortak, ama çözüümü de ortak. Öyleyse ÜİD-DER'in 1 Mayıs hazırlıklarına omuz verelim, alanlarda yerimizi alalım ve taleplerimizi birlikte haykıralım! ■

“Haymarket: 1 Mayıs’ın Romanı”

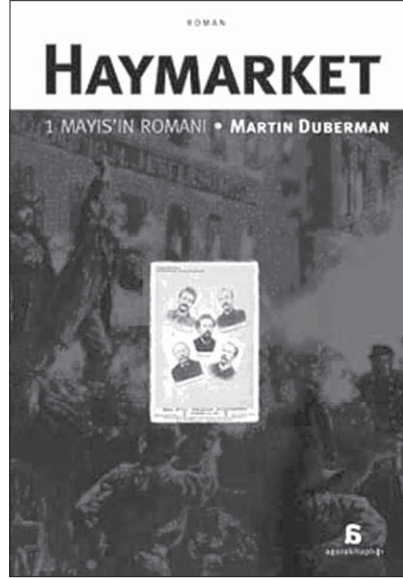
8 saatlik işgünü, ABD’li sınıf kardeşlerimizin 1800’lü yılların sonunda verdikleri ve uğruna büyük bedeller ödedikleri mücadeleler sonucunda kazanıldı. *Haymarket* adlı roman, 8 saatlik işgünü mücadelesini ve bu mücadelenin simgesi olarak bugün bütün dünyada kutlanan işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs’ın ortaya çıkışını anlatıyor.

Roman, Amerikalı işçi önderi Albert Parsons’ın, karısı Lucy ile yaşamlarını mücadele içerisinde nasıl birleştirdiklerini anlatarak başlıyor. ABD işçi sınıfının mücadele tarihinde önemli bir dönemi anlatan roman, o günlerde yaşanan ekonomik kriz karşısında sefaletle itilen işçilerin 8 saatlik işgünü mücadelesini gözler önüne seriyor.

Amerikan işçi sınıfının büyük bir kesimi o yıllarda kömür madenlerinde, demiryollarında, limanlarda, tabakhanelerde günde 14 saatin üzerinde, oldukça ağır koşullar altında çalışmaktadı. Bugüne benzer şekilde, patronların mastaftan kaçınması nedeniyle sayısız iş cinayeti yaşanıyor; sağlıksız koşullarda yaşayan işçi aileleri, tifüs ve kolera salgınlarında çocuklarını kaybetmekle yüz yüze kalıyorlardı.

ABD ekonomisinin krize girmesiyle birçok şirket çökmeye başlar. Ardından aracı kurumlar, sigorta şirketleri ve bankalar bu çöküşü takip eder. Bir gece içinde devasa bir işsizler ordusu ortaya çıkar. İşten çıkarılmayan işçilerin ücretleri düşürülür. Kiralarını ödeyemeyen işçiler bir süre sonra ya barınaklarda ya da sokaklarda yaşamaya mahkûm edilirler. Patronlar bugün krizin faturasını nasıl bizden çıkarıyorlarsa o gün de çöküşün faturasını işçilerin sırtına yıkıyorlardı. Ağırlaşan hayat şartlarına karşı sesini çıkarmaya başlayan işçiler, yeni kurulan işçi örgütlerinde ve sendikalarda hızla örgütlenirler. Ücretlerin düşürülmesine, çöküşün faturasının kendilerine çıkarılmasına karşı çıkarlar. Ülkenin birçok eyaletinde, iş saatlerinin 8 saate düşürülmesi ve ücretlerin yükseltilmesi talebiyle grevler gerçekleştirilir. O gün işçilerin sloganı şuydu: “8 saat iş, 8 saat uyku, 8 saat canımız ne isterse!”

Bu grevlerin en büyükleri, o yıllarda Şikago’da gerçekleştiriliyordu. Yapılan grevlere işçilerin katılımı on binlerle sayılıyordu. O güne kadar deri renginden dolayı ırkçı saldırılara maruz kalan siyahî işçiler de, be-

yaz işçi kardeşleriyle omuz omuza mücadeleye atılmışlardı. Örgütlenen işçiler karşısında korkuya kapılan patronlar sınıfı, işçilerin örgütlülüklerini kırmak için provokasyonlar tezgâhlamaktan geri durmuyorlardı. Patronların kokuşmuş basını, mürekkebinin, işçilerin mücadelesini karalamak için kullanmaya girişmişti. Hakları için mücadele eden işçilere ve onların önderlerine karşı iftira kampanyaları düzenliyor, gerçekleri çarpıtarak veriyorlardı. Hatta bu gazeteler işçileri “ser-seri grup” olarak adlandırıyor ve bu “güruha” karşı bomba ve makineli tüfek kullanmayı öneriyordu.

Bu karalama kampanyalarına karşın, Albert Parsons ve arkadaşlarının, işçi gazetelerindeki yazıları ve mitinglerdeki konuşmaları işçiler üzerinde büyük bir etki yaratmaktaydı. İşçi sınıfı tarafından çok sevilen Parsons gibi işçi önderleri, sermaye sınıfının da nefretini çekmekteydi. Parsons ve arkadaşları yaşadıkları birçok deneyimin ardından Uluslararası Emekçiler Birliği’nde bir araya gelmişlerdi.

İşçi örgütleri 8 saatlik iş günü talebiyle 1886 yılının 1 Mayıs günü genel greve gittiler. Tam 350 bin işçi greve gitmişti. Patronların gazeteleri şaşkıncıydı: *Fabrika bacaları tütmüyor, her şey pazar sabahlarını andırıyor* diye yazıyorlardı. Haymarket (saman pazarı) meydanında yapılan mitingde Albert Parsons ve diğer işçi önderleri birer konuşma yaptılar. Konuşmaların sonuna doğru kitlelerin üzerine bomba atılmış ve hemen ardından da polis çevreye yayılım ateşi açmaya başlamıştı. Sonraki yıllarda bu provokasyonu, patronların yönlendirmesiyle bizzat emniyet müdürünün tezgâhladığı ortaya çıkacaktı. On yıllar sonra Türkiye’de de, 1977 1 Mayıs’ında alanı dolduran yüz binlerce işçinin üzerine ateş açılacak ve bunun da devlet güçleri tarafından tezgâhlandığı ortaya çıkacaktı.

Haymarket’deki saldırının ardından Albert Parsons dâhil sekiz işçi önderi tutuklandı. İşçi önderleri bomba atmamakla suçlanıyorlardı. Oysa bu tümüyle yalandı. Birkaç ay süren göstermelik dava sürecinin sonunda, 5 işçi önderi işçi sınıfına gözdağı vermek amacıyla idam edildi. Diğer işçilerin cezaları ise ömür boyu hapse dönüştürüldü.

İdama yürüyen Şikagolu işçi önderleri, geride yatan bir mücadele meşalesi bıraktılar. 1 Mayıs’ın doğuşu da gösteriyor ki, işçi sınıfı kazandığı tüm hakları elde etmek için çok büyük bedeller ödemiştir. 1 Mayıs geleneğine sahip çıkmak biz işçilerin boynunun borcudur. Patronların işçi sınıfına dönük saldırılarına dur demek ve yeni haklar elde etmek için 1 Mayıs meşalesini elden düşürmeyelim. 1 Mayıs alanlarına çıkarak ve güçlerimizi birleştirerek mücadele ateşini daha da büyütelim. ■

Brillant'ta Ücretlerimizi Çok Geç Alıyoruz

■ Beylikdüzü'nden bir tekstil işçisi

Salam UID-DER ve onun değerli üyeleri yani işçi kardeşlerim. Ben Beylikdüzü'nde faaliyet gösteren Brillant fabrikasında çalışan binlerce işçiden sadece biriyim. Patronumuz bizim ücretlerimizi hem geç veriyor hem de üzerinden faiz kazanıyor. Biz işçiler ise sadece ücretimizin yatacağı günü bekliyoruz. Ha bugün ha yarın derken ücretler hep geç yatıyor. Biz kuzu kuzu bekledikçe onlar daha da geciktiriyor. Birçoğumuz çok mağdur durumdayız. Kimseden ses seda çıkmıyor, çünkü işsizlik korkusu herkesi sarmış durumda.

Fabrikada çalışma koşulları da oldukça kötü. İşyerimiz 8 saat vardiyalı çalışıyor. 8 saatin içinde de oldukça tempolu çalışıyoruz. O tempoda insan 10-15 dakika da olsa dinlenme ihtiyacı duyuyor. Ve bu ihtiyacı karşılamak için de mecburen lavaboları kullanıyoruz. Ama tuvaletler leş içinde, yönetimin umurunda mı işçiler? Bir de geçen gün postabaşı toplantı yaptı bizimle. Neymiş, geçen gün müdür gelmiş, yok sallana sallana iş yapan varmış, yok konuşan varmış... Utanmasalar ağızımızı bağlayacaklar. Ama kimse sesini çıkartmadı. Tabii postabaşı koz olarak yine işsizliği önümüze koydu. Kimse sesini çıkaramadı.

Biz işçiler örgütsüz olmanın acısını çekiyoruz. Mart ayı bitti ama hâlâ Ocak ayına ait fazla mesai ödemeleri yapılmadı ve biz halen bu fabrikanın düzelmesini bekliyoruz. Ama unutmayın ki, örgütlüysek her şeyiz örgütsüzsek hiç bir şey! ■

Bir Medya Yalanı: "Ne Yapmalı"

■ Digitürk'ten bir medya işçisi

Kanal D televizyonu yeni bir programa başladı. Adı "Ne yapmalı?". Programı bir tiyatro oyuncusu ve sunduğu tüm haberleri magazinleştirmeyle ünlü Fatih Portakal isimli haber muhabiri sunacak. Buraya kadar olan kısmı için bize ne denilebilir, ancak programın tanıtım filmini televizyon ekranında gördüğümüzde böyle diyemiyorsunuz. Program "Sigortasız mı çalıştırılıyorsunuz? Bizi arayın, ne yapmalı size söyleyelim, sorununuzu çözelim" iddiasında. İşte tam da burada Kanal D'ye büyük bir dur demek gerekiyor. Kanal D ve ona bağlı taşeron şirketlerde yıllardır yüzlerce sigortasız işçi çalıştırılıyor. Program dekorunu hazırlayanlardan program rejisinde çalışanlara, sunucuları kanala getiren ulaştırmadan, yapım asistanlarına kadar herkes sigortasız...

Bunu kanal da biliyor, program yapımcıları da. Ama nasıl olsa bu kölece çalıştırma koşullarının derdi değil. Bu program ve benzerlerinin sigortasız çalıştırılan işçiler için "ne yapmalı" sorusunun cevabını veremeyeceği aşikâr. Zaten böyle bir dertleri de yok. Onlar mağduriyetlerimizi ve sorunlarımızı ekranda satılacak hikâyeler haline getirmek istiyorlar. **Ancak biz işçiler "ne yapmalı" biliyoruz. Birleşmeli, örgütlenmeli ve mücadele etmeliyiz.** ■

İsteyeceğiz, Ama Birlikte ve Örgütlü!

■ Çağlayan'dan bir inşaat işçisi

Yeni bir taşeron firmayla bir alışveriş merkezinin bazı dükkânlarının tesisat işlerini yapmaya başladık. Bu taşeron pazar yevmiyelerini tek veriyormuş, şu ana kadar hiç çift vermemiş. Arkadaşlara pazar çalışıyor musunuz diye sorduğumda onlar da iş olursa evet dediler. Yevmiye çift mi diye sordum, patron çift vermez, hiç vermemiş dediler. Ben de "istedik mi ki versin" dedim. Sonra da patrandan çift yevmiye istedik. Çift yevmiye alamadık ama patrona bir buçuk yevmiyeye kadar adım attırdık ve pa-

zarlar bir buçuk yevmiye oldu.

Şunu demek istiyorum aslında işçi kardeşlerim; ne zaman ki biz patrandan örgütlü ve birlik olarak bir şeyler istedik o zaman istediğimizi alıyoruz. Aksi takdirde istemiyorsak avucumuzu yalıyoruz. Onun için isteyeceğiz hakkımız olanı. *Çalışıp emek sarf ediyorsak patronların kârı için,*

*neden şu yaşadığımız hayatın daha iyisini istemeyelim? Sizce hak etmiyor muyuz? İş patronlarının keyfine bırakırsak onlar bizden daha fazlasını almak için uğraşacaklardır. O zaman **isteyeceğiz, ama birlikte ve örgütlü!*** ■

Matbaa Sektöründe Artan Baskılar

■Sefaköy'den bir matbaa işçisi

Merhaba dostlar. Ben matbaa sektöründe çalışan bir işçiyim. Eminim ki anlatacağım uygulamalara birçok fabrikada sizler de tâbi tutuluyorsunuzdur. Fabrikada her geçen gün baskılar artıyor. Birinci sorunumuz zam. Yaklaşık üç yıldır ücretlerimize zam yapılmadı. Gerekçe olarak ise şirketin mali sıkıntıda olduğu söyleniyor. Ama bu bize hiç inandırıcı gelmedi. 500 milyarlık bir arabaya binen kişinin bahanesi ne kadar doğru olabilir ki?

İkinci sorunumuz ise *fazla mesai ücretlerinin verilmemesi*. Bazen pazar günleri bile çalışıyoruz, hafta içi ise 12 saat. Ve inanır mısınız iki yıldır fazla mesai ücretleri verilmiyor. Buna da bir çare bulmuş bizim hanım ağa, yani bizim patron. Borçlandırılmaya gidilecekmiş, yani iş olmadığı zaman bizi işe getirtmeyip fazla mesailerimize sayacakmış bunu. Ne güzel bir çare bulmuş değil mi? Çok düşünür bizi patroncularımız. Üçüncü sorunumuz, bundan sonra iade gelen hatalı işlerin ücreti işçilerden kesilecekmiş. Yani kim hata yaparsa bedelini ödeyecek. Geçen hafta hatalı baskı yaptığı için bir ağabeyimizden yaklaşık 4 bin lira para kesileceği ve bu miktarın maaşından parça parça kesileceği duyurusu yapılmıştı. Bu ağabeyimizle beraber parası kesilecek üç arkadaşımız daha var. Ne yazık ki bu tür yaptırımlara karşı elimizden hiçbir şey gelmedi. Sadece hepimiz çok üzüldük!

Tüm bunlar yetmezmiş gibi bir de başımıza disiplin kurulu çıktı. İşçiler herhangi bir sorunda en ufak bir itirazda disiplin kuruluna sevk edilecekmiş. *İşten atılan işçilerin tazminatlarını hak edip etmedikleri bile disiplin kurulundan çıkan karara bağlı olacaktır*. İşte size başlı başına bir sorun daha. Sorunlara karşı daha önce birçok kendiliğinden eylemlilikler olmuş ama başarıya ulaşamamış. Nedeni ise biz işçilerin örgütsüzlüğü. Biz eğer örgütlü olsaydık baskılara karşı üretimden gelen gücümüzü kullanıp bu gidişata dur derdik. Şu an öyle bir örgütlülüğümüz yok ama olmayacak da değil. **Bütün marifet ellerimizde, yeter ki doğru şekilde kullanalım ve örgütlenip durduralım bu sömürücüleri.** ■

Ayakkabı Sektöründe Çocuk İşçiler

■Hadımköy Akçaburgaz'dan bir ayakkabı işçisi

Ben 18 yaşında, ayakkabı sektöründe çalışan bir işçiyim. Benim çalıştığım fabrikada 300'e yakın işçi var ve bu sayının neredeyse yarısı çocuk yaşta işçilerden oluşuyor diyebilirim. Ben de 14 yaşında işe başlamıştım. 3 yıldan beri çalışıyorum, ama sigorta primlerim daha 6 aydır ödeniyor. Yani iki buçuk yıl sigortasız çalıştırıldım. İşyerimizde sigortasız işçi sayısı oldukça fazla. Özellikle çocuk işçiler hem sigortasız hem de asgari ücretin altında ücretlere (400-450 TL) çalıştırılıyorlar. İşyerini birkaç defa sigortasız işçi çalıştırdığı için şikâyet edenler oldu. Ama patronlar bunun da yöntemini bulmuş. Akçaburgaz'da, Hadımköy yolu üzerinde San-1 olarak geçen sanayi bölgesinde, bütün ayakkabı üreten fabrikaların patronları ortak davranıyorlar. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan müfettişler denetleme yapmaya geldiğinde, hemen haberleşip çocuk işçileri ve sigortasız işçileri fabrikanın kuytu köşelerinde saklıyorlar. Böylelikle de denetleme sırasında sigortasız ve çocuk işçi yok görünüyor. Bazı ani baskınlarda ise, patronlar, çocuk ve sigortasız işçilere, yeni işbaşı yaptıklarını söylemelerini istiyorlar. Diğer bir şeyse, bizim fabrikanın patronu ücret verirken elini öptürüyor. Çoğumuzda maalesef öpüyoruz.

Bu bölgede, çeşitli ayakkabı fabrikalarında yaklaşık 2000 işçi çalışıyor. **Hemen hemen bütün fabrikalarda çocuk ve sigortasız işçi çalıştırılıyor.** Patronlar her fabrikada aynı uygulamaları hayata geçiriyorlar. Patronlar birlikte hareket ediyorlar, ama biz işçiler ise bunu başaramıyoruz. Birlik olmaktan korkuyoruz. Krizin ve işsizliğin bunda büyük rolü var, bu durum işçileri kokutuyor. Korkunun ecele faydası yok. Bizlerin her ne olursa olsun haklarımızı savunmak için birleşmemiz gerekiyor. ■

Direnışteki İşçinin Değişimi

■ Bir havaalanı işçisi

Merhaba dostlar. İnternette Tekel işçilerinin direniş videolarını izlerken beni etkileyen bir videoyla karşılaştım. Bunu sizlerle paylaşmak istiyorum. Bir Tekel işçisi, gazeteciyle yaptığı sohbette şunları söylüyor: “Ben yıllardır AKP üyesiyim, partinin birçok eylemlerinde görev aldım. Geçen gün başbakanımız televizyondan açıklama yapıyor, ‘bunlara kanmayın, bunlar işçi değiller, marjinal gruplardır’ diyordu. Alın bakın bu benim AKP müşahit kartım, bu da Tekel kimlik kartım.” Ve Tekel işçisi direnişle beraber kendisindeki değişikliği anlatıyor:

“Bundan sonra sağ ile ilgili parti, gazete, televizyon, dergi hepsini sildim. Ben Zaman gazetesinin yıllardır aboneli üyesiyim. Gazetenin bir haberinde Tekel işçilerinin 3000 TL maaş aldıkları yazıyordu. Hemen gazetede yetkili birini aradım, nasıl bu yazıyı yazıyorsunuz dedim, ben bütün haklarımla beraber 1200 TL maaş alıyorum, nasıl oluyor bu dedim, nasıl yazabiliyorsunuz? Yönetici kem küm etti. Gazeteyi kesin hemen, sizinle işim olmaz dedim, ilişkimi kestim. Kanallarını televizyonumdan sildim, sağla ilgili her şeyi hayatımdan sildim, hiçbirleriyle işim olmaz bundan sonra.”

Ve Tekel işçisinin son cümlesi her şeyi özetliyor aslında. Biraz düşündürücü biraz da komik bir dille: “**Bizi burada zorla komünist yaptılar!**”

Dostlar videoyu izledikten sonra bir direnişin neden bu kadar önemli olduğunu bir kez daha anladım. şunu düşünelim. Bir direnişin ateşi nasıl büyür? Ben Gebzeli bir işçi olarak, yanı başımdaki AKKARDAN’da direnişte olan işçi arkadaşlarıma ziyarete gideceğim. Onlar bizden fazla bir şey istemiyorlar, bir merhaba, bir tebessüm istiyorlar. ■

Fazla Mesai Dayatması

■ Bir metal işçisi

Benim çalıştığım işyerinde çalışma süresi günlük 11 saat. Otomotiv yan sanayi ve tarım iş makineleri için parça üreten orta büyüklükte bir işyeri. Bedensel güç isteyen bir sektör olmasına rağmen bizlerden sürekli yüksek tempoda çalışmamızı istiyorlar. Özellikle tarım sektörünün canlandığı bugünlerde daha yoğun çalışılıyor. Bugünlerde fazla sipariş varmış ve zamanında yetişebilmesi için akşamları 2,5 saat fazla mesai yapılacakmış. Bu da yetmediği gibi Cumartesi günleri de fazla mesai olacakmış. 11 saat çalışma süresi bizlerin tüm enerjisini aldığından evlerimize döndüğümüzde ancak yatmak için zaman kalıyor. Bir de 13,5-14 saat çalışmanın ardından bedensel durumumuzu düşünün artık.

Krizle birlikte birçok işçinin işsiz kalması ve verilen ücretlerin düşük olması nedeniyle birçok işçi arkadaş patronun bu dayatmasına sessiz kaldı. Ben de bu arada boş durmayıp, fazla mesai adı altında bizlerin daha fazla sömürülmesinden, bunun insanlık dışı bir uygulama olduğundan, kendimize ve ailelerimize ayıracak zamanımızı da aldıklarından bahsediyorum. Biz işçiler örgütlü olmadığımız için patronların saldırıları karşısında pek bir şey yapamıyoruz. Fakat kendi haklarımızı bilip patronlara karşı örgütlü hareket edersek var olan olumsuz koşullarımızı tersine çevirebiliriz. Mücadele etmezsek patronlar bizlerin yaşamını her geçen gün daha da çekilmez hale getirecek. **İnsanca yaşamak için patronlar sınıfının saldırılarına karşı örgütlü mücadele edelim.**

Hayal mi Gerçek mi?

■Bostancı'dan bir işçi

Bir gün bir şey olsa, bir anda değişse her şey... Hayatımıza sihirli bir değnek dokunsa ve belki bir günde yeni bir yaşama uyansak... Meselâ bir piyango bileti alsak ya da sayısal loto bize çıksa o hafta. Bir sabah işe giderken yüksek maaşlı bir iş teklifi alsak ya da hiç tanımadığımız büyük dedelerimizden yüklü bir miras kalsa... Sihirli değnek dokundu mu tam dokunmalı! Diyelim ki kriz yüzünden işten çıkarıldık, elimizde de ufak bir kıdem tazminatı var. Niye ufaklık bir yer açıp, kendi işimizi kurup, ilerde bir gün büyük zenginler arasına girmeyelim, ne engel var ki buna? Kendinin patronu olur insan, başkalarına tamah etmez üç kuruş uğruna...

Bu da nesi dediğinizi duyar gibiyim dostlar. Hangi sektörde ya da hangi şartlarda çalışırsak çalışalım, işçiler olarak bizler, yaşamımızın neredeyse her anında bu hayallerle yaşıyoruz. Ne zaman işsizliğin pençesine düşsek ya da ağır çalışma koşullarıyla boğuşsak bunlardan herhangi biri geçmiyor mu aklımızdan? Bir günde hayatımızı değiştirecek ve kurtuluşumuzu sağlayacak büyük hayallerle avutmuyor muyuz kendimizi? Çaresizlik, çözümsüzlük ve yarına dair yaşadığımız ümitsizlik gözlerimizi kör ve kulaklarımızı sağır etmiyor mu? "Kendimi kurtardım da diğer işçiler mi kaldı kurtaracak, ben ekmeğimle boğuşuyorum, ekmeğimin derdindeyim" diye kapatmıyor muyuz kapıları her söylenene?

İçinde debelenip durduğumuz ve giderek ağırlaşan koşullarda, bu hayallerle avunup sessizliğe gömülmemiz boşuna değildir elbette. En ufak bir hak talebimizde, gözlerimizin açılmasından korkup susturulmamız da boşuna değildir. Bir günde sihirli bir değnek bizi yeni bir dünyaya çıkarmayacak asla. Kendi zenginlikleri uğruna, milyarlarca işçiye hayal kurmayı öğreten bir avuç patronun düzeni de bir günde kurulmadı. "Dünya hep böyleydi, böyle gelmiş böyle gider" diye düşünmemizi sağlayanlar da çok iyi biliyor ki, bu düzen var olduğu günden beri işçilerin mücadelesi de hep vardı. Bugün farkında olamadığımız birçok kazanım, geçmişte her dil ve ırktan işçi kardeşlerimizin verdiği mücadelelerle kazanıldı.

Biraz değişiklik yapalım ve hayal değil de talep diye-

lim. Meselâ, diyelim ki bir gün tükenmiş bir halde mesaiden eve dönüyoruz. O gün fazla mesailerin ve işten atılmaların yasaklandığını, meclisten asgari ücretin yoksulluk sınırının üstüne çıkarıldığına dair bir karar çıktığını öğreniyoruz. İşsizlik fonunda biriken paraların işçilere iş bulana kadar kullanılacağını öğrensek nasıl olurdu acaba? Hadi biraz daha devam edelim, kredi kartı borçlarımız da silinmiş ve kiralalarımız dondurulmuş olsun. Buna bir de herkese iş güvencesi sağlandığını ve sendikasız çalıştırmanın yasaklandığını ekleyelim. Hadi oldu olacak bari iş saatleri de en düşük seviyeye indirilmiş olsun... İşte bunlar olmayacak hayal değil, haklı ve acil taleplerimizdir dostlar. Tek bir gerçek var ki kimse bir gün, bizlere haklarımızı altın tepsilerde sunmayacak. Patronlara hizmet eden hiçbir meclis bu kararları işçiler için çıkarmadı, çıkarmayacak da. Kendi gücümüze inandığımızda ve mücadeleye atıldığımızda görmeye başladığımız gibi, ne geçmişte ne de bugün hiçbir hak mücadelesiz alınmadı ve alınmayacak da. Tıpkı 1 Mayıs'ta olduğu gibi...

Evet, 1 Mayıs yaklaşıyor dostlar. Bazen aklımızdan "o gün çıkıp taleplerimizi haykırsak ne olacak, ertesi gün hayatımızda ne değişecek" diye de geçiyor olabilir. Oysa bize böyle düşündürtenler ve alanlarda yerimizi almamızı istemeyenler de biliyor ki, işçilerin tüm örgütlülüğüyle birleştiği her yerde haklı taleplerin sesi yankılanacaktır. Benim, senin ve ötekinin sesi duyulmak zorunda kalacak ve işte o saatten sonradır ki mücadele bir gün olmayacaktır. Haklarımıza yönelik her saldırı, alanları dolduran işçilerin örgütlü gücüyle, katılımıyla durdurulabilir ve yeni saldırılar engellenebilir dostlar.

Bugün Tekel işçilerinin, Akkardan, Tariş, Esenyurt Belediyesi işçilerinin ve Yunanistan'da ve tüm dünyadaki işçilerin sürdürdüğü haklı mücadele devam ediyor. Bu mücadelelerin başarıya ulaşması ancak sınıf dayanışmasıyla sağlanabilir. Yani ben, sen, o ve diğerleri yani hepimizin sesi birleştiğinde kazanımlar asıl anlamını bulacaktır. Mücadeleyi büyütme ve haklarımıza yönelik tüm saldırılara dur diyebilmek için 1 Mayıs'ta alanları doldurmalıyız.

Çaresizlik ve ümitsizliğin sürüklediği tek kişilik hayallerin dipsiz karanlığından, mücadelenin gerçek aydınlığına yol almak için 1 Mayıs'ta UID-DER'le alanlara, acil taleplerimizi ve örgütlü sesimizi haykırmaya dostlar. Bu davet bizim... ■

Dünya ve Türkiye’de İş Kazaları İşçilerin Canını Almaya Devam Ediyor

Geçen bir ay boyunca dünyanın dört bir yanında yaşanan “iş kazaları”nda onlarca işçi hayatını kaybetti. Rüya ülkesi denilen ABD’nin Batı Virginia eyaletinde, bir kömür madeninde meydana gelen patlamada 25 işçi hayatını kaybetti. Yine Çin’de meydana gelen maden kazalarında 12 işçi hayatını kaybetti, 100’den fazla işçi günlerce madende mahsur kaldı. Dünyanın yanı sıra, Türkiye’de de iş kazaları durmak bilmedi. Patronların kâr hırsı inşaatlarda, tersanelerde, madenlerde ve fabrikalarda işçileri canından etti. Yalova’daki Cemre Tersanesi’nde 29 yaşındaki kaynak işçisi 7 metre yüksekten düşerek öldü. Gebze’de bulunan Hisar Çelik fabrikasında bir işçi, vincin üzerindeki aparatın düşmesi sonucunda feci şekilde can verdi. Zonguldak’taki özel bir maden ocağında meydana gelen göçükte 3 çocuk babası bir işçi hayatını kaybetti. Yalova’da tekstil işçilerini taşıyan servis aracı gece vakti bariyerlere çarparak devrildi. Meydana gelen kazada 17 işçi yaralandı 5 kadın işçi ise

hayatını kaybetti. Kocaeli’nde ise, Hayat Kimya’da çalışan bir işçi iş cinayetinin kurbanı oldu.

Dünyanın dört bir yanında meydana gelen iş cinayetlerinde, işçi aileleri büyük acılar yaşıyorlar. Ne patronlar sınıfı ne de sermaye yanlısı hükümetler, yaşanan ölümlerin hesabını vermedi. Onlar, iş cinayetlerine bazen “kader”, bazen “işçilerin hatasıydı” diyerek, bazen de üç kuruş tazminat ödeyip, timsah gözyaşı dökerek kendilerini temize çıkarmaya çalışıyorlar. Bizlere düşen görev, yaşananlara seyirci kalmayarak işçi kardeşlerimizi harekete geçirmektir. Çalıştığımız işyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin sağlanması için patronlara baskı yapmalıyız. Hayatımızı tehlikeye sokacak riskli işleri, gerekli güvenlik önlemleri alınmadan yapmamalıyız. Kaza meydana gelmeden önce birlikte hareket etmeli ve patronlardan derhal önlem almalarını talep etmeliyiz. Unutmamalıyız ki biz işçilerin canı patronların kârından çok daha önemlidir. ■

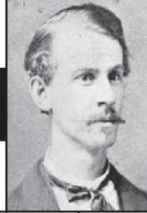
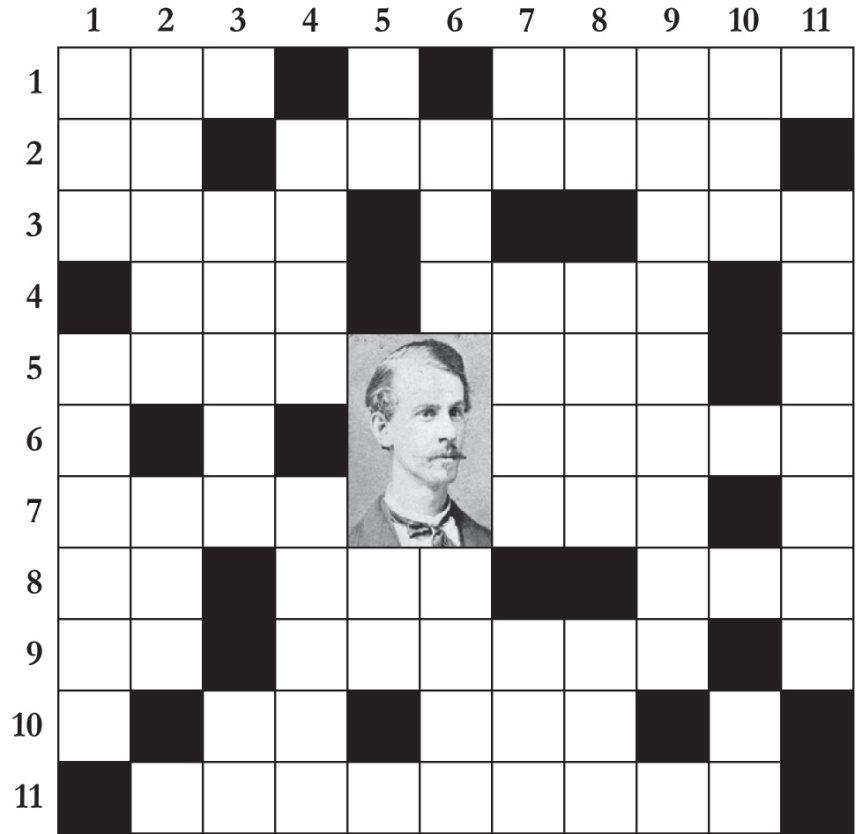
Soldan sağa

1. Değersiz - Bir mevsim
2. Çıplak resim - İşçi sınıfı biliminin kurucusu Marx’ın baş yapıtı
3. Bir masal kuşu - Hile, al
4. Uçurum - İşçinin sigortası için patronun ödemesi gereken ödenek
5. Dayanıklı, güçlü - Anne
6. İşçilerin tarihte ilk kez iktidarı ele geçirdikleri, komün kurdukları kent
7. Eski Alman para birimi - Uzunluk, boylam
8. İridyumun simgesi - Hemen şurada - Malatya şivesinde sırt
9. Boru sesi - Greve çıkan işçilerin patron tarafından haksız yere topluca işten atılması
10. Bağışlama - Mesafe
11. Eski Roma’da köleliğe karşı gerçekleşen büyük ayaklanmanın önderi

Yukarıdan aşağıya

1. Temel - İşçilerin işyerlerinde kurdukları taban örgütlülüğü
2. ...nın bütün işçileri birleşin! - Özgür, hür
3. Tarla üzerindeki su yolları - Avrupa Parlamentosu kısaltması
4. Eski dilde okuyucu - Çırakla usta arasındaki zanaatçı
5. İşte - Bir seslenme ünlemi
6. Bir müzik türü - Evin ortası
7. Bizmutun simgesi - Faiz - Mesafe
8. Bir binek hayvanı - Bayındırlık - Ördek sesi

İŞÇİNİN BULMACASI

9. Sekiz saatlik iş günü mücadelesi - ni ve işçilerin birlik ve mücadele günü 1 Mayıs’ın doğuşunu anlatan bir roman
10. Karışık renkli - Sürekli veya geçici olarak konaklanan yer
11. ABD’de 8 saatlik iş günü mücadelesine önderlik eden, bu nedenle üç arkadaşıyla birlikte patronlar sınıfı tarafından idam edilen resimdeki işçi önderi

Geçen ayın çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	D	A	Y	A	N	I	Ş	M	A		O
2	E		O	Y		R		U			B
3	V		L	N		A	J		A	D	A
4	A	B	D	A	L			Ö	Z	E	
5	L		A		I	T		K	A	R	E
6	Ü		Ş		S			İ	D	E	S
7	A	T		C		F	E				İ
8	S	A	N	A	T	O	R	Y	U	M	
9	Y		U		U		N		R		O
10	O	R	H	A	N	K	E	M	A	L	
11	N	E		L	A		K		İ		O

Meslek Hastalıklarının Nedeni, Patronların Kâr Hırsıdır!

Kardeşler! İşçiler olarak, patronlar için zenginlik üretmeye başladığımızdan beri, gerek iş kazalarından gerek meslek hastalıklarından kaynaklı çok büyük bedeller ödedik. Karşılarında güçlü ve örgütlü bir işçi sınıfı bulmayan patronlar, çalışma koşullarını daha da ağırlaştırıyorlar. Uzayan iş saatleri ve alınmayan önlere meslek hastalıklarını ve iş kazalarını beraberinde getiriyor. Meslek hastalığına yakalanarak ölen ya da iş kazalarında ölen işçi kardeşlerimizin sayısı artıyor.

Eskiden Türkiye’de kömür madenlerinde çalışan 100 işçinin 99’u akciğer hastası oluyordu. İlerleyen yıllarda lastik, plastik, tekstil, otomotiv fabrikalarında yapılan sınırlı sayıda meslek hastalıkları araştırmalarında ortaya çıkan sonuçlar dikkat çekiciydi. Kurşun zehirlenmelerinin bedelini o yıllarda yüzlerce işçi hayatıyla ödemişti. Ortaya çıkan bu tablo meslek hastalıkları hastanelerinin kuruluşunu da zorladı. İlki 1969 yılında kurulan meslek hastalıkları hastanesini 1980’lere doğru Ankara ve İstanbul’da açılan iki hastane takip etti. İşçilerin büyük çoğunluğu bilmemekle birlikte, Türkiye’de meslek hastalıkları konusunda uzmanlaşmış topu topu üç hastane bulunmaktadır. İstanbul, Zonguldak ve Ankara’da bulunan bu hastaneler, devletin işçileri düşünerek kendiliğinden kurduğu hastaneler de değildir. Bunlar, 12 Eylül 1980 faşist darbesinden önce işçi sınıfının yürüttüğü mücadelenin, yani sınıf hareketinin yan ürünüdürler.

Bir işçinin, yakalandığı hastalığın işin kendisinden veya kötü çalışma koşullarından kaynaklanıp kaynaklanmadığını tespit ettirebilmesi oldukça zordur. Pek çok hastalıkta tedavinin neredeyse olanaksız hale gelmesinin en önemli sebeplerinden biri de budur. Teknolojinin ulaştığı gelişmişlik düzeyini düşündüğümüzde bu bir çelişki gibi durmaktadır. Çünkü patronlar sınıfının yaşam kalitesi ve ortalama ömür uzunluğu giderek artmaktayken işçi sınıfının cefası büyümektedir. Bu azınlık güruhun çalışmadan yaşamasını sağlayan işçi sınıfına hiç olmazsa asgari düzeyde sağlığını koruyacak olanaklar sağlaması beklenir. Oysa kapitalizmin tarihi, bu beklentinin hayal olduğunu kanıtlayacak şekilde milyonlarca işçinin trajik yaşam öyküleriyle doludur.

Son dönemlerde kot kuşlama içinde çalışan işçilerin dramıyla gündeme taşınan silikozis gibi ölümcül akciğer hastalıklarından görme ve işitme bozukluklarına, çeşitli türde kanserlerden eklem ve kas hastalıklarına kadar birçok hastalık meslek hastalıklarına örnek olarak verilebilir. Kanser dâhil çeşitli türde meslek hastalıklarına zemin hazırlayan sektörler şöyle sıralanabilir: Akü fabrikaları, lastik ve boya sanayi, tersaneler, plastik sektörü, dökümhaneler, demir çelik endüstrisi, ma-

den ocakları, petrol sanayi, marangozluk, tekstil sektörü, deri sanayi, sağlık sektörü, çeşitli radyoaktif ışınlarla maruz kalınan sektörler... Risk

gruplarına göre, işkollarının neden olduğu hastalıklar dünyada 25, Türkiye’de 5 grupta toplanıyor. Aslında her işin bir hastalığı var. Ama mesela bilgisayar kullanmaktan kaynaklanan hastalıklar meslek hastalığı sayılmıyor.

Giderek çok daha çeşitlenen meslek hastalıklarını tespit edip tanı koymak için, bu alanda hizmet verecek hastanelerin, meslek hastalıkları ünitelerinin ve gelişkin laboratuvarların sayısının artması, bunların işçilerin kolaylıkla ulaşabileceği yakınlıkta olması gerekiyor. Oysa ödediğimiz vergileri ve sigorta primlerimizi iç eden burjuva devlet, bu olanakları arttırmak bir yana, mevcut olanakları da ortadan kaldırma uğraşı içindedir. Neyin meslek hastalığı olup neyin olmadığını anlamak patronlar sınıfının hukuk sisteminin koyduğu ucube kaedelere bağlanmıştır. Bu aynı zamanda, meslek hastalıklarının tespit ve tedavisinin önüne aşılması güç engeller dikilmesi anlamına gelmektedir. İş kazaları ve meslek hastalıklarının mağduru olan işçiler, kapitalistler açısından iş zayıyatı olmaktan öte bir anlam taşımamaktadır. Patronlar sınıfının artan zenginliğinin faturası, ruhen ve bedenen tüketilen işçi sınıfına ödetilmektedir.

Meslek hastalıklarının tespiti ve işçiye verdiği zararın oranının belirlenmesi çok önemlidir. Hastalanmış veya çalışma gücünü yitirmiş işçiler, ancak meslek hastalığı tanısı konulduğunda geçici veya kalıcı iş göremezlik ödeneğinden faydalanabilmektedir. Aksi takdirde ölüme veya en iyi haliyle açlığa terk edilmektedirler.

Meslek hastalıklarının birçoğunu önlemek için çoğu zaman basit önlemler almak yeterlidir. Oysa patronlar bu basit önlemleri bile maliyeti arttırdığı gerekçesiyle almaya yanaşmamaktadırlar. Aşırı soğuk, aşırı sıcak, normalin çok üzerinde gürültülü, tozlu, kimyasallarla dolu, radyasyon saçan vb. ortamlarda çalışmanın sonucu olarak ortaya çıkan meslek hastalıklarına yakalanmamak için gerekli önlemlerin alınmasını patronlara dayatması gerekenler bizleriz. İşçi kardeşlerimizin hastalıklarının tedavisinde gerekli olanakların sağlanması için patronları köşeye sıkıştırarak olan da bizim örgütlü gücümüzdür. O yüzden de bizler önümüze dikilen engelleri aşmak üzere tüm sınıf kardeşlerimizin mücadeleye katılmasını sağlamak zorundayız.

- İş Saatleri Düşürülsün!
- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulları Kurulsun ve İşçilerin Denetimine Verilsin!
- Her Hastaneye Meslek Hastalıkları Bölümü Kurulsun!
- Meslek Hastalıklarının Tespitinin Önüne Konulan Bürokratik Engeller Kaldırılsın!
- Herkese Parasız Sağlık Hakkı! ■

Sendikalar Görev Başına!

Kriz bir milyondan fazla işçinin işten atılmasına neden oldu. Toplu işten atmaların sonu gelmiyor. Patronlar krizin bedelini işçi sınıfına ödetmekte kararlılar. İşçi kardeşlerimizi pervasızca işten atıyorlar. İşten atmalara karşı bugüne kadar sendikalar henüz ortak bir mücadele yükseltmiş değiller. İşten atmalara karşı mücadele edeceklerine, saldırılara boyun eğmekte ve işçileri kendi kaderleriyle baş başa bırakmaktadırlar. *Biz işçiler bu duruma daha fazla izin vermemeliyiz!*

Bir hatırlayalım işçi kardeşler! Krizle birlikte yükselen işten atma dalgası, işçi sınıfını bütünüyle vurmaya başlamıştı. Önce sendikasız işyerlerinde yüz binlerce işçi tazminatsız işten atıldı. Taşeron firmalarda çalışan işçilerin on binlercesi ücretlerini dahi alamadı. Birçok tekstil patronu işçilerden habersiz işyeri kapısına kilit vurarak ortalıktan kayboldu. İşçilerin beş altı aylık ücret ve mesaipleri ödenmedi. Tüm bu olup biteni gören sendikacılar kollarını dahi kıpırdatmadılar. Gerekeceği basitti: Onlar sendikalı işçi değil! “Bizim üyelerimizin hiçbirini işten atılmadı” diyerek övünüyorlardı. Ardından sıra sendikalı işyerlerine geldi. Sendikalı işyerlerinde patronlar işçi çıkartacaklarını duyurduklarında sendikacılar, personel müdürleriyle birlikte çıkış listeleri hazırladılar. Sendikalar, sendikasız işçilere dayanışma elini uzatmadıkları gibi, kendi üyelerine bile sahip çıkmadılar. Patronların ölümü gösterip sıtmaya razı etme saldırılarına boyun eğdiler. Bundan güç alan kimi patronlar, işyerine noter çağırarak işçileri bir bir sendikalarından istifa ettirdiler.

Sendikalar mücadeleden yana bir tutum belirlemeyince, sıra patronlarla yapılan teslimiyet anlaşmalarına geldi. Sendikacılar işçilerin işten atılmasını kabul ederek, patronla yapılan protokole, “fabrikaya tekrar işçi alındığında ilk olarak atılan işçilerin işe geri alınması” maddesinin eklenmesini başarıymış gibi gösterdiler. Kimileri de “kısa çalışma ödeneği”ni işçilere kabul ettirdi. Sendikacılar “kısa çalışma ödeneği”nin süresi bittiğinde patronun işçileri kapının önüne koyacağını işçilere anlatmadılar. Kısa çalışma ödeneği, bildiğimiz gibi krizin faturasını işçilere yüklüyor. Haftanın kimi günlerinde evine gönderilen işçiye patronların ücret ödememesi hakkını getiriyor. İşçi işsiz kaldığında alacağı İşsizlik Sigortası Fonundaki parasını erkenden almaya başlıyor. İşsiz kalınca da fondan alacağı bitmiş oluyor.

Patronun krizde dilediği işçiyi işten atmaya hakkı olduğunu yaptıkları protokollerle sendikacılar tescillediler. “Kısa çalışma ödeneği” bittiğinde, sendikacılar, işçilerin idam kararı olan işten atmaları sessiz sedasız

onaylamış oldular. Tüm bu dalavereler “sendikamız hiçbir işçinin işten atılmaması için elinden geleni yapıyor, siz rahat olun, bize güvenin” türü ikiyüzlü konuşmalarla işçilere yutturulmaya çalışıldı, onlardan sakın olmaları istendi. Açıkça sendikacılar gerçekleri işçilerden gizleyerek işçilere yalan söylüyorlar. Toplu işten atmalarda, sendikacılar, “işveren bize işçi çıkaracağını söylemedi” diyecek kadar ikiyüzlüce davranıyorlar. “Kısa çalışma ödeneği”nden yararlanan fabrikalardan Isuzu 220, Akkardan 108, Tariş ise 600 işçiyi işten attı. Bu işten atmaların devamı geliyor, gelecek.

“Kısa çalışma ödeneği”ni işsizliğe çare olarak düşünen, bu temelde patronlarla işbirliği yapan sendikacılar işçileri aldatmışlardır. Oysa sendikacıların görevi işçilerin hakları için mücadele etmektir, işçilere sırtlarını dönmek, sendikalar babalarının malıymış gibi davranmak değildir. Bizleri temsil etmesi gereken sendikacıların patronlarla uzlaşmalarının ve işçileri aldatabilmelerinin tek bir nedeni var: Biz işçiler sendikalı olsak bile gerçek anlamda örgütlü değiliz ve taban örgütlülüğümüz yok! Sendikayı sendika yapacak olan biz işçileriz.

Sendikaların tepesinde oturan sendika bürokratları biz işçilere yalanlar söylüyor, haberimiz bile olmadan patronlarla kapalı kapılar arkasında kirli pazarlıklar yapıp işçileri satıyorsa ve biz de bunların hesabını sormuyorsak, bunun nedeni örgütsüz oluşumuzdur. Bizler birlikte davransak, işten atılan işçilere sendikamızla beraber sahip çıksak, sıra bize geldiğinde yalnız olmayız. Ancak bu şekilde birbirimize ve işimize sahip çıkabiliriz. Örgütlenen işçilere destek olsak, kendi örgütlenmemizi de güçlendiririz. Sendikacıların içimizden çıkan, daha düne kadar bizimle birlikte çalışan bir işçi olduğunu unutmamak, hata yaptığında hesap sorma cesaretini de kendimizde buluruz.

Kardeşler, biz işçiler hiçbir hakkımızı mücadele etmeden, sendika bürokratlarının marifetiyle kazanmış değiliz. Mücadeleden yana olan sendikacılar gerçekleri hiçbir zaman işçilerden saklamazlar. İşçilere yalan söylemezler. İşçilerin birlik, mücadele ve dayanışmasına sahip çıkmak için çaba gösterirler. Böyle sendikacıları ortaya çıkaracak olanlarsa mücadeleciler ve hesap sormayı bilen örgütlü işçilerdir. Sendikalar biz işçilerin öz örgütleridir. Örgütlerimizi sendika bürokratlarına bırakmamalıyız. Şu şiarı yükseltmeliyiz: İşten atmalara, düşük ücretlere, uzun çalışma saatlerine, taşeronlaştırmaya, esnek çalıştırmaya karşı mücadele için sendikalar görev başına!

Yaşasın Militan Sınıf Sendikacılığı!

